

UOT 341.123.045.9

**İNSAN HÜQUQLARI KOMİTƏSİNİN TƏRKİBİNİN
SEÇİLMƏSİ VƏ FƏALİYYƏT MEXANİZMİ****S.M.RƏHİMLİ****AMEA İnsan Hüquqları İnstitutu
Sefterrehimli@yahoo.com**

Məqalədə İnsan Hüquqları Komitəsinin formalaşdırılmasının və fəaliyyətinin beynəlxalq hüquqi əsası tədqiq edilir. Komitə üzvlərinin seçim qaydası və onların fəaliyyətinə xitam verilməsi ilə bağlı təklif və tövsiyələr verilir. Qeyd edilir ki, Komitədə müzakirələrin məhkəmə prosedur qaydasına yaxınlaşdırılması daha doğru olardı. Həmçinin prosedur qaydada Komitə üzvünün üzrlü səbəblər kimi digər üzvlər tərəfindən funksiyasına xitam edilməsi səbəbləri konkret göstərməlidir.

Açar sözlər: insan hüquqları, İnsan Hüquqları Komitəsi, qarşılıqlıq prinsipi, beynəlxalq öhdəliklər

Ənənəvi dövlətlərarası ünsiyyətə qurulmuş beynəlxalq hüquqda dövlət fərd ünsiyyətinə də keçilməklə dövlətlərin insan hüquqları üzrə öhdəliklərinin beynəlxalq institutlarına da zərurət artmaqdadır [2, 6]. Belə təminat institutlarından biri də beynəlxalq müqavilə əsasında təsis edilən İnsan Hüquqları Komitəsidir. İnsan Hüquqları Komitəsinin (Komitə) tərkibinin formalaşdırılması da beynəlxalq müqaviləyə əsaslanır. Mülki və siyasi hüquqlar haqqında beynəlxalq Paktın IV hissəsi Komitənin yaradılması və fəaliyyət əsasını nəzərdə tutur. Paktla bərabər ona qəbul edilmiş Fakültativ Protokol da Komitənin səlahiyyətini, fəaliyyət xüsusiyyətini müəyyən edir. Pakt Komitənin fəaliyyət əsasını ehtiva etməklə bərabər onun xüsusi prosedur qaydasını da ifadə edir. Paktın 39-cu maddəsinin 2-ci bəndində deyilir ki, Komitə özünün prosedur qaydalarını müəyyən edir [1, 66] və Komitə qəbul etdiyi qaydalarına uyğun fəaliyyət göstərir. Pakt və Fakültativ Protokol fəaliyyətin bir sıra ümumi məsələlərini ehtiva etdiyindən bu aktlarla yanaşı Komitənin fəaliyyətinin spesifik məsələləri Prosedur qaydalarla təmin edilir. Məsələn, ekspertlərin öz səlahiyyətlərinə başlayarkən “and içmə” proseduru, Komitənin struktur qurumlarının fəaliyyət prinsipləri, səsvermənin keçirilmə mexanizmi və digər məsələlər Prosedur qaydalarla tənzimlənir.

Paktın 39-cu maddəsinin 2-ci hissəsinə uyğun olaraq, Komitə özünün

xüsusi prosedur qaydalarını müəyyən edir və bu qaydalar: a) Komitənin on iki üzvdən ibarət formalaşan kvorumunu; b) Komitənin qərarlarının iştirakçı üzvlərin səs çoxluğu ilə qəbulunu nəzərdə tutmalıdır. Qeyd edilən məsələlər konvension əhəmiyyət kəsb edir.

Prosedur qaydalar davamlı olaraq təkmilləşdirməyə məruz qalmış, hazırda tətbiq edilən qaydalar isə 2001-ci ildə, Komitənin 103-cü sessiyasında qəbul edilmişdir [10].

Komitə müəyyən bir tərkibdə öz fəaliyyətini yönəldir. Komitə şəxsi keyfiyyətdə çıxış edən 18 ekspertdən ibarət formalaşır. Paktın 28-ci maddəsinin 1,2,3-cü bəndləri qeyd etdiyimiz məsələlərə həsr edilib. Komitənin üzvləri şəxsi keyfiyyətdə çıxış etsələr də onlar Pakt iştirakçısı olan dövlətlərin vətəndaşları olmalıdırlar. Paktın 29.2 maddəsinə görə iştirakçı dövlətlər işin faydası üçün ikidən artıq olmamaqla namizəd irəli sürməlidirlər. Eyni zamanda bir iştirakçı dövlətdən birdən artıq ekspert Komitəyə seçilə bilməz (m.31.1). Ekspertlər gizli səsvermə yolu ilə seçilir. Seçilən şəxslər beynəlxalq hüquq, inşaa hüquqlarının müdafiəsi sahəsində tanınmış, mənəvi baxımdan yüksək dəyərlərə malik şəxslər olmalıdırlar. Ekspertlərin seçilməsi zamanı ədalətli coğrafi bölgə nəzərə alınır və dünyanın mövcud hüquq sistemləri təmsil olunmalıdır.

Komitənin üzvləri təqdim edilən namizədlər içərisindən gizli səsvermə yolu ilə seçilir. Paktın 43-cü maddəsinə görə Komitə üzvləri BMT-nin ekspertləri kimi bütün imtiyaz və immunitetlərə malikdirlər. Bu üstünlüklər BMT-nin İmtiyaz və immunitetlər haqqında Konvensiyasına uyğun tənzimlənir.

Seçkilərin həyata keçirilməsində BMT Baş Katibliyi xüsusi rol oynayır. Baş Katiblik qurumlarında həyata keçirilən seçkilərin baş tutması üçün Pakt iştirakçısı dövlətlərin üçdə ikisi iştirak etməlidir. O şəxslər seçilmiş sayılır ki, iştirak edən və səs verən iştirakçı dövlətlərin nümayəndələrinin səslərinin əksəriyyətini almış olsunlar (m.30.4).

Komitə üzvlərinin seçkilərinə 4 ay qalmış BMT Baş Katibi Pakt iştirakçısı dövlətlərə namizədlərin təqdim edilməsi üçün müraciət edir (m.30). Öz növbəsində iştirakçı dövlətlər 3 ay müddətində namizədlərini təqdim etməlidirlər. Baş Katiblik namizədlərin adlarını əlifba sırası qaydasında tərtib etdikdən sonra bu siyahını Pakt iştirakçısı dövlətlərə təqdim edir. Bu tərtibat qaydası da seçkilərə ən azından bir ay qalmış həyata keçirilməlidir. Komitə üzvləri yenidən seçilmək imkanına malik olmaqla dörd il müddətinə öz səlahiyyətlərini həyata keçirirlər.

Komitə özünün fəaliyyətini təmin etmək üçün xüsusi struktura da malikdir. Komitə üzvləri arasından sədr, üç müavin, hesabatçını seçməklə müxtəlif köməkçi orqanlardan, katiblikdən ibarət struktura malikdir. Komitə səlahiyyətli şəxslərini yenidən seçilə bilmək imkanı ilə iki il müddətinə seçir (m.39.1). 18-ci Qaydaya uyğun olaraq bütün vəzifə səlahiyyətlərinə Komitədə üzlük müddətinin bitməsi ilə xitam verilir.

Paktın 33-cü maddəsinin 1-ci hissəsində deyilir ki, müvəqqəti olaraq iş

tirak edə bilməmək səbəbi istisna olmaqla hər hansı bir digər səbəblərdən Komitə üzvünün funksiyası kəsilmişsə, digər üzvlərin yekun mövqeyi üzrə Komitə Sədri Baş Katibi bu haqda məlumatlandırır, o da, öz növbəsində, yerin vakant olmasını bəyan edir.

Ifadə etdiyimiz halda sədr Komitə üzvlərinin yekdil mövqeyini əsas götürürsə, maddənin 2-ci hissəsində isə sədr üzvün ölümü və istefaya çıxması səbəbi ilə vakant yerin açılması ilə bağlı birbaşa Baş Katibi də ölüm və ya istefaya çıxma günündən həmin yerin vakant olmasını bildirir.

Ifadə etdiyimiz maddə eynilə 13-cü Prosedur qayda ilə təkrarlanır. Halbuki, Prosedur qaydada “üzvün hansı səbəblərdən funksiyasının kəsilməsi” məsələsi tənzimlənməlidir. Funksiyanın obyektiv səbəblər üzündən kəsilməsinin iki səbəbi Paktın qeyd etdiyimiz maddəsinin 2-ci hissəsində ifadə edilməsi digər səbəblərin də təsbit edilməsini zəruri edir. Prosedur qaydada Komitə üzvünün üzrlü səbəblər kimi digər üzvlər tərəfindən funksiyasına xitam edilməsi səbəbləri konkret göstərilməlidir. Belə səbəblərə:

- üzvün bilərəkdən Komitənin iclaslarında iştirak etməməsi;
- Komitə üzvlüyü ilə bir araya sığmayan fəaliyyətdə olması;
- davamlı olaraq tərəfsizliyini itirməsi və s. göstərilə bilər.

Baş Katib tərəfindən vakansiyanın açılması üzrə bəyan verilməsi və müvafiq vakansiyanın tutulması Paktın 34-cü maddəsi və 14-15-ci Qaydalarla tənzimlənir.

Komitənin sədri öz səlahiyyətlərini yerinə yetirərkən Paktın və Prosedur qaydaların müəyyən etdiyi prinsiplərə uyğun fəaliyyət göstərir. Sədr üzrlü səbəblərdən Komitənin işlərində iştirak edə bilmədikdə özünün müavinlərindən birini bu vəzifəyə təyin edir. Komitə sədrinin səlahiyyətləri funksional xarakter kəsb edir. Komitənin hər hansı seçilmiş səlahiyyətli şəxsi vaxtından qabaq öz funksiyasını yerinə yetirə bilmədikdə, bu zaman onun qalan səlahiyyət müddəti üçün yeni səlahiyyətli şəxs seçilir. Bu məsələ də Paktın 34-cü maddəsinə uyğun olaraq Baş Katib tərəfindən həll edilir.

Komitənin iclaslarını sədr açır, müzakirələri yönəldir, prosedurlara riayət edilməsini təmin edir, məsələləri səsverməyə qoyur və qərarları bəyan edir. Sədr iclasların gedişatını təmin edərkən müzakirələrdə iştirak edən şəxslər üçün müəyyən məhdudiyyətlər qoya bilər, iclasların, fasilələrin vaxtını müəyyən etmək səlahiyyətinə və bu kimi digər hüquqlara malikdir. Bu və ya digər məsələ ilə bağlı müzakirələr Komitənin gündəliyi ilə şərtləndirilir. Kənar məsələlərin müzakirəyə gətirilməsi istənilədikdə Sədr ekspertin çıxışını dayandıрмаq səlahiyyətinə malikdir. Komitədə ciddi demokratik idarəçilik mexanizmi mövcuddur. Sədrin qərar və mövqeyinə qarşı hər hansı bir etiraz dərhal səsverməyə qoyulur. Komitə üzvlərinin səs çoxluğu ilə məsələ həll edilir. Komitədə iştirakçı dövlətlərin baxışına uyğun qarşılıqlı iddialar yer ala bildiyi üçün hər hansı bir təklifə qarşı əks təklifin irəli sürülməsi istisna deyil. Bu halda təkliflərin aqibəti səs vermə ilə həll edilir.

Komitənin fəaliyyətinin yönləndirilməsində Katiblik də mühüm rol oynayır. Prosedurun 35-ci qaydasına görə Komitənin açıq və bağlı iclasları haqqında qısa hesabatlar Katiblik tərəfindən hazırlanır. Həmin hesabatlar Katiblik tərəfindən Komitə üzvləri və iclaslarda iştirak edən digər şəxslər arasında yayımlanır. Üç gün müddətində iştirakçılar əldə edilmiş hesabatlar haqqında düzəlişlər verə bilirlər. Bundan sonra bu düzəlişlərlə birlikdə hesabatlar Katibliyə verilir. Bununla da müzakirələrin səmərəliliyi təmin edilir, tərəflərin prosessual hüquqları maksimum qorunmağa çalışılır. Meydana çıxma biləcək istənilən fikir ayrılığı Komitənin sədri tərəfindən həll edilir. Əgər sədrin mövqeyi edilmiş düzəliş müəllifini qane etməzsə bu halda həmin düzəlişlə bağlı fikir ayrılığı Komitənin qərarı ilə həll edilir. Katiblik eyni zamanda təklif və düzəlişlərin saxlanma yeri kimi çıxış edir. Təklif və düzəlişlər növbəti müzakirəyə qədər Katiblikdə yazılı formada saxlanılır.

Öncə ifadə etdiyimiz kimi Komitənin fəaliyyətinin təmin edilməsində BMT mühüm rol oynayır. Paktın 36-cı maddəsinə, Prosedurun isə 23-cü Qaydasına müvafiq olaraq maddi resurslar, həmçinin Komitənin katiblik funksiyasını yerinə yetirən heyət BMT Baş Katibliyi tərəfindən təmin edilir. Yalnız Komitənin Katibliyi deyil, Komitə tərəfindən zərurət duyulan köməkçi, yardımçı orqanlar da Baş Katiblik tərəfindən təmin edilir.

Qeyd etdiyimiz kimi, 39-cu Qaydanın tələblərini gözləməklə (yəni Komitənin iclasının aparılması qaydası üzrə çıxış edən üzvün eyni zamanda müzakirə edilən məsələnin mahiyyəti üzrə çıxış edə bilməməsi) iclasların aparılmasında ciddi bir ardıcılıq nəzərdə tutulur. Məsələn, iclaslara fasilə verilmədən bağlanması, müzakirə edilən məsələ üzrə çıxışlar dayandırılmadan müzakirə üzrə çıxışlar kəsilməz. Bu məsələlər Prosedurun 45-ci qaydası ilə tənzimlənilir və Komitənin səlahiyyətliyi ilə birbaşa bağlıdır.

Komitənin BMT-nin dövlətlərin hesabat mexanizmində yer alması [7, s. 264] onun sessiyalarının da BMT-nin mərkəzi strukturlarında, eləcə də BMT-nin Nyu-York və Cenevrə mənzil qərargahında keçirilməsinə şərait yaradır. Komitənin BMT sistemi ilə sıx bağlılığı Baş Katibin Komitənin bütün sessiyalarında iştirakında da ifadə edilir. Baş Katib Komitənin işində sadəcə olaraq iştirak etmir, eyni zamanda müəyyən təklif və qeydlərlə çıxış etmək imkanına malikdir [9]. Baş Katibin Komitənin fəaliyyətində iştirakı sonuncunun normal mövcudluğunu təmin edir. Baş Katib Komitənin növbəti sessiyasının ilk iclasının vaxtı və yeri haqqında üzvləri məlumatlandırır. Sessiyalardan öncə, zəruri müddətdə Baş Katib məlumatlandırmanı təmin edir.

Komitə üzvlərinin maddi təminatı da BMT büdcəsindən təmin edilir. Paktın 35-ci maddəsinə uyğun olaraq Baş Məclisin müəyyən etdiyi qaydada və şərtlərdə Komitə üzvləri həyata keçirdikləri funksiyanın əhəmiyyətindən asılı olaraq əmək haqqı alırlar.

Prosedur qaydalara uyğun olaraq Komitə keçirdiyi həm növbəti (ümumi), həm də xüsusi sessiyaları müəyyən bir ardıcılıqla həyata keçirir. Prosedur

qaydalara görə xüsusi sessiyalar Komitənin qərarı əsasında çağırılır. Xüsusi sessiyalar bir qayda olaraq Komitə Sədri tərəfindən təşəbbüsü və d. üzvlərlə məsləhətləşməsi nəticəsində ümumi sessiyalararası dövrdə çağırılı bilər. Bununla bərabər xüsusi sessiyalar iştirakçı dövlətlərdən hər hansı birinin, həmçinin Komitə üzvlərinin əksəriyyətinin tələbi üzrə çağırılı bilər. Xüsusi sessiyanın gündəliyi öncədən müəyyən edilir və Komitənin müvafiq fəaliyyəti də xüsusi sessiyanın gündəliyi ilə məhdudlanır.

Prosedurun 6-cı Qaydasına uyğun olaraq növbəti sessiyaların gündəliyi Baş Katib tərəfindən Komitə Sədri ilə məsləhətləşməklə müəyyən edilir. Belə bir məqama da diqqət yetirilməlidir ki, sessiyaların başlanması ilə Komitə gündəliyi dəyişmək səlahiyyətinə də malikdir. Eyni zamanda xüsusi əhəmiyyət kəsb edən, gecikdirilməsi mümkün olmayan müddəalar da gündəliyə daxil edilə bilər.

Belə bir hal onunla əlaqədardır ki, bütün konvension orqanların fəaliyyət miqyası davamlı olaraq genişlənməkdədir, onlar tərəfindən müzakirə edilən hesabatların, əldə edilən məlumatların sayı artdıqca onların fəaliyyət sərbəstliyi də artmaqdadır [4, 507].

Gündəliyə bir qayda olaraq Komitənin əvvəlki sessiyalarda nəzərdə tutulmuş; Pakt iştirakçısı olan dövlət tərəfindən təklif edilən; Komitə üzvlərindən hər hansı biri tərəfindən təklif edilən; Paktla, Fakültativ Protokolla və ya Komitənin Prosedur qaydaları ilə Baş Katibin funksiyalarına aid edilmiş və Baş Katib tərəfindən irəli sürülən məsələlər daxil edilir.

İfadə edilən gündəlik məsələlər BMT Baş Katibi vasitəsi ilə Komitəyə yönəldilir. Prosedur qaydaya uyğun olaraq Komitə üzvləri gündəlik məsələlərlə bağlı sənədləri sessiyanın başlanmasına 6 həftə qalmış əldə edirlər.

Komitənin iclasları onun işçi və rəsmi dillərində aparılır. Komitənin rəsmi dilləri kimi ingilis, fransız, ispan, ərəb, rus və çin dilləri qəbul edilib. İşçi dilləri kimi isə çin dili istisna olmaqla ifadə etdiyimiz digər dillər qəbul edilib. Rəsmi və işçi dillərin bölgüsü qəbul edilən aktların səviyyəsi ilə bağlıdır. Bütün rəsmi qərarlar Komitənin rəsmi dillərində dərc edilir. Digər sənədlər, o cümlədən Komitənin iclasları haqqında hesabatlar işçi dillərində dərc edilir. Komitənin qərarı ilə rəsmi sənədlər digər rəsmi dillərdə də dərc edilə bilər.

48-ci Qaydaya görə Komitə üzvləri tərəfindən təklif edilən məsələ səsvərməyə kimi geri götürülə bilər, bir şərtlə ki, həmin məsələ müzakirəyə daxil edilməsin və yaxud da ona hər hansı bir düzəliş, əlavə irəli sürülməsin. Geri götürülmüş məsələnin, təklifin yenidən müzakirəyə təqdim edilməsi istisna edilmir. Lakin həmin təklif artıq yeni üzv tərəfindən irəli sürülməlidir. 49-cu Qaydaya uyğun olaraq təklifin qəbulu və ya rədd edilməsindən sonra onun yenidən baxılmasına həmin sessiyada Komitənin müvafiq qərarı əsasında yol verilir. Bu mərhələ bir növ məhkəmə prosesi üçün xarakterik olan çəkişmə prinsipi əsasında təmin edilir. Təklifə yenidən baxılmasına icazə verilməsi üzrə iki natiqə imkan verildiyi kimi, iki natiqə də bu təklifin əleyhinə danışmaq imkanı

verilir. Bundan sonra məsələ səsverməyə qoyulur [11].

Qəbul edilmiş qaydaya görə Qaydalarla və Paktla başqa hal nəzərdə tutulmazsa, təqdim edilən məsələ səsverməyə qoyulmadan öncə konsensus yolu ilə həll edilməlidir. Lakin bu hal Komitənin işinin ləngiməsinə səbəb olmamalıdır. Qeyd edilən halı da nəzərə almaqla Sədr istənilən üzvün xahişi ilə təklifi səsə qoymalıdır. Səsvermə həm gizli, həm də əl qaldırılmaqla həyata keçirilir. Bu və ya digər üzvün tələbi ilə adlı səsvermə də keçirilə bilər. Adlı səsvermə üzvlərin soyadlarının əlifba qaydasına uyğun həyata keçirilir. Bu zaman səsvermədə iştirak edən hər bir Komitə üzvünün necə səsverməsi iclasın hesabatında öz ifadəsini tapır. Səsvermənin özünün keçirilməsi ilə bağlı iclasın aparılması qaydası üzrə də istənilən ekspert, Komitə üzvü səsverməni dayandıra bilər.

İrəli sürülən təkliflər üzrə obyektivliyi tam təmin etmək məqsədilə təkliflərin hissələndirilməsi və onların hər biri üzrə ayrı-ayrılıqda səsvermənin keçirilməsi mümkündür. Xüsusən də, üzvlərdən hər hansı biri tələb edərsə təklif ayrı-ayrı hissələrdə səsə qoyula bilər. 55-ci Qaydaya uyğun olaraq təklifin qəbul edilmiş hissələri bütövlükdə səsə qoyulmalıdır. Təklifə düzəliş ifadə edildikdə bu düzəliş ilk öncə səsə qoyulmalıdır. Düzəlişlərin çoxalması halında daha fərqli xarakter kəsb edən düzəlişlər səsverməyə qoyulur.

Təkliflər üçün də müəyyən təsnifatlandırma mümkündür. Belə ki, əgər bir təklif digər təklifə əlavə, düzəliş və ya ona istisna gətirirsə bu halda o özü düzəliş kimi qəbul ediləcək. İstənilən halda təklif və düzəlişlər müəyyən ardıcılıqla, səsverməyə qoyulmaqla qəbul edilir və ya rədd edilir.

Konkret məsələ üzrə müxtəlif təkliflər edildiyi halda Komitə əgər qərar qəbul etməzsə, bu təkliflərin irəli sürülməsi qaydasında səsvermə keçirir. Komitə təkliflərin ardıcılığı zamanı bir təklif üzrə səsvermədən sonra növbəti təklifin səsverməyə qoyulub-qoyulmamasını həll etməkdə də sərbəstdir. Lakin 57-ci qaydanın 3-cü hissəsinə görə irəli sürülmüş təklifin mahiyyəti üzrə heç bir qərar qəbul edilməməsinə tələb edən istənilən vasitə birinci sırada baxılır [6].

Maraqlı məsələlərdən biri gündəlikdəki hər hansı bir məsələ ilə bağlı müzakirə digər ekspertlərin olmaması səbəbindən dayanarsa, sədr müzakirənin kəsilməsi haqqında bəyanat verir. Belə bir qərar Komitənin mövqeyi kimi qəbul edilir. Qeyd etmək lazımdır ki, Komitədə müzakirələrin keçirilməsi müəyyən aspektdə yetkin sayıla bilməz. Xüsusən də, çatışmazlıq kimi istənilən məsələnin müzakirəsi zamanı hər bir üzv tərəfindən iclasın dayandırılması haqqında vəsatətlə çıxış etməsi və bu çıxışın müzakirə edilmədən səsverməyə qoyulması qeyd edilməlidir. Məsələnin daha səmərəli həlli üçün Komitədə müzakirələrin məhkəmə proseduru qaydasına yaxınlaşdırılması daha doğru olardı. Belə bir müzakirə mexanizmi gələcəkdə İnsan Hüquqları üzrə Beynəlxalq Məhkəmənin təsisinə də şərait yaratmış olar.

ƏDƏBİYYAT

1. Din və etiqad azadlığı beynəlxalq, regional və milli hüquqi sənədlərdə. AMEA İnsan Hüquqları İnstitutu. Bakı: Elm və təhsil, 2012, 475s.

2. Гусейнов Л. Г. Международные обязательства государств в области прав человека. Баку: Hüquq ədəbiyyatı, 1998. 188с.
3. Макили-Алиев К.Н. Системы имплементации и применения международного права прав человека: органы и механизмы. Монография. Баку: Elm və təhsil, 2009, 192с.
4. Права человека. Отв. ред. Е.А.Лукашева. М.: НОРМА, 2003, 573с.
5. Права человека и процессы глобализации современного мира. Отв. ред. Е.А.Лукашева. М.: НОРМА, 2007, 464с.
6. CCPR/C/3/Rew.10GE.12-40069 11
7. International Human Rights Lawyering. Cases and Materials. Ralph G. Steinhardt, Paul L. Hoffman, Christopher N. Camponovo. American Casebook Series. West, 2009, 1378 p.
8. Malcolm N. Shaw QC International Law. Cambridge University Press 2003, 1288p. (p.192)
9. Torkel OPSAHL. The Human Rights Committee in Phillip Alston (ed), The UN and H.R. 369 (1992) at 421
10. UN.CCPR/C/3/Rev.10
11. U.N. Doc. CCPR/C/79/Add.50; A/50/40 (Oct.3, 1995)

ФОРМИРОВАНИЕ СОСТАВА И МЕХАНИЗМ ДЕЙСТВИЯ КОМИТЕТА ПО ПРАВАМ ЧЕЛОВЕКА

С.М.РАГИМЛИ

РЕЗЮМЕ

В статье исследуются международно-правовые основы деятельности и формирование Комитета по правам человека. Предлагаются рекомендации по порядку избрания членов Комитета и прекращению их деятельности. Автор видит повышение эффективности работы Комитета посредством сближения процедуры обсуждения в Комитете к судебным процедурам.

Ключевые слова: права человека, Комитет по правам человека, принцип взаимности, международные обязательства

SELECTION OF THE MEMBERSHIP AND MECHANISM OF FUNCTIONING OF THE HUMAN RIGHTS COMMITTEE

S.M.RAHIMLI

SUMMARY

The article studies the international legal bases of the formation and functioning of the Human Rights Committee. There are provided suggestions and recommendations on the methods of selection of the Committee members and the termination of their functioning. It is noted that the convergence of the discussions in the Committee with judicial proceeding regulations should be convenient. Furthermore, reasons of the termination of the functions of the Committee's members by other members as valid reasons must be indicated specifically.

Key words: Human Rights, Human Rights Committee, principle of mutuality, International responsibilities